

Sygn. akt II Ka 224/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 26 czerwca 2014 r.

Sąd Okręgowy w Siedlcach II Wydział Karny w składzie:

Przewodniczący:	SSO Grażyna Jaszczuk (spr.)
Sędziowie:	SSO Mariola Krajewska - Sińczuk SSO Teresa Zawisłak
Protokolant:	st. sekr. sądowy Beata Defut-Kołodziejak

przy udziale Prokuratora Bożeny Grochowskiej-Małek

po rozpoznaniu w dniu 26 czerwca 2014 r.

sprawy **M. W. (1), K. B. (1), Ł. W., R. W., K. S., T. J., A. Ł. (1) i D. K.**

oskarżonych o przestępstwo z art. 18 §3 kk w zw. z art. 279 §1 kk i in.

na skutek apelacji, wniesionej przez prokuratora

od wyroku Sądu Rejonowego w Siedlcach

z dnia 30 stycznia 2014 r. sygn. akt II K 444/12

wyrok w zaskarżonej części utrzymuje w mocy uznając apelację prokuratora za oczywiście bezzasadną; zasądza od Skarbu Państwa na rzecz obrońców: adw. M. W. (2), adw. S. Z., adw. A. M., po 516,60 zł (w tym 96,60 zł podatku VAT) tytułem obrony z urzędu sprawowanej wobec oskarżonych Ł. W., R. W. i A. Ł. (1) w postępowaniu odwoławczym; zasądza od Skarbu Państwa na rzecz oskarżonego M. W. (1) 420 zł tytułem zwrotu poniesionych kosztów za obronę sprawowaną wobec tego oskarżonego w postępowaniu odwoławczym; stwierdza, że wydatki za postępowanie odwoławcze ponosi Skarb Państwa.

Sygn. akt II Ka 224/14

UZASADNIENIE

1. **M. W. (1)** został oskarżony o to, że:

I. w dniu 7 marca 2010 r. w miejscowościach D. i Z., gm. Z., działając w krótkich odstępach czasu w wykonaniu z góry powziętego zamiaru chcąc, aby inne osoby dokonały czynów zabronionych udzielił im pomocy i tak wskazał miejsce postoju samochodu m-ki (...) nr rej. (...) będącego własnością M. P. i udzielił informacji o sposobie pokonania zabezpieczeń w tym pojeździe, wskazał miejsce usytuowania garażu będącego własnością K. B. (2) i udzielił informacji o sposobie pokonania zabezpieczeń w drzwiach wejściowych, wskazał miejsce usytuowania garażu będącego własnością P. Z. i udzielił informacji o sposobie pokonania zabezpieczeń, wskazał miejsce przechowywania

paliwa przez A. Ł. (2) i udzielił informacji o sposobie zabezpieczenia jego posesji oraz wskazał miejsce usytuowania garażu będącego własnością L. G. i udzielił informacji o sposobie przedostania się do niego -

- to jest o czyn z art. 18 § 3 kk w zw. z art. 279 § 1 k i art. 18 § 3 kk w zw. z art. 278 § 1 kk w zw. z art. 12 kk,

2. K. B. (1)

3. Ł. W.

4. R. W.

zostali oskarżeni o to, że:

II. w dniu 7 marca 2010 r. w miejscowości D., gm. Z. działając wspólnie i w porozumieniu z nieletnim poprzez wyłamanie zamka korka wlewu paliwa włamali się do zbiornika samochodu ciężarowego m-ki (...) nr rej. (...), skąd zabrali w celu przywłaszczenia 270 litrów oleju napędowego o wartości 1.080 zł na szkodę M. P. -

- to jest o czyn z art. 279 § 1 kk,

ponadto **K. B. (1)** i **Ł. W.** oraz

5. K. S.

6. T. J.

7. A. Ł. (1)

zostali oskarżeni o to, że:

III. w dniu 14 marca 2010 r. w miejscowości Z., gm. Z. działając wspólnie i w porozumieniu z nieletnim poprzez wyważenie drzwi wejściowych włamali się do garażu skąd zabrali w celu przywłaszczenia radio (...), trzy akumulatory, lewarek hydrauliczny, bloczek łańcuchowy oraz olej napędowy w ilości około 400 litrów, czyli mienie o łącznej wartości 7.000 zł na szkodę K. B. (2), przy czym A. Ł. (1) zarzucanego mu czynu dopuścił się w ciągu pięciu lat po odbyciu kary 11 lat i 2 miesięcy pozbawienia wolności będąc skazany za umyślne przestępstwo podobne -

- to jest o czyn z art. 279 § 1 kk, a w stosunku do A. Ł. (1) o czyn z art. 279 § 1 kk w zw. z art. 64 § 1 kk,

ponadto **K. B. (1)**, **Ł. W.**, **T. J.**, **A. Ł. (1)** oraz

8. D. K.,

zostali oskarżeni, o to, że:

IV. w nocy z 14 na 15 lutego 2010 r. w miejscowości B., gm. Z. działając wspólnie i w porozumieniu z nieletnim poprzez siłowe wyłamanie ramy okiennej w pomieszczeniu łazienki włamali się do Baru (...) skąd zabrali w celu przywłaszczenia karty startowe operatora (...) o wartości 200 zł oraz dwóch automatów do gry o niskich wygranych pieniądze w kwocie 2.402 zł na szkodę (...) Sp. z o.o., przy czym A. Ł. (1) zarzucanego mu czynu dopuścił się w ciągu pięciu lat po odbyciu kary 11 lat i 2 miesięcy pozbawienia wolności będąc skazany za umyślne przestępstwo podobne -

- to jest o czyn z art. 279 § 1 kk, a w stosunku do A. Ł. (1) o czyn z art. 279 § 1 kk w z w. z art. 64 § 1 kk,

V. w dniu 16 marca 2010 r. w miejscowości Z., gm. Z. działając wspólnie i w porozumieniu z nieletnim poprzez oberwanie kłódki włamali się do garażu, skąd zabrali w celu przywłaszczenia trzy plastikowe okna oraz dwie szlifierki kątowe, czyli mienie o łącznej wartości około 300 zł na szkodę A. Z., przy czym A. Ł. (1) zarzucanego mu czynu dopuścił

się w ciągu pięciu lat po odbyciu kary 11 lat i 2 miesięcy pozbawienia wolności będąc skazany za umyślne przestępstwo podobne -

- to jest o czyn z art. 279 § 1 kk, a w stosunku do A. Ł. (1) o czyn z art. 279 § 1 kk w zw. z art. 64 § 1 kk,

VI. w dniu 16 marca 2010 r. w miejscowości Z., gm. Z. działając wspólnie i w porozumieniu z nieletnim zabrali w celu przywłaszczenia trzy zbiorniki plastikowe z olejem napędowym w ilości 70 litrów o wartości 280 zł na szkodę A. Ł. (2), przy czym A. Ł. (1) zarzucanego mu czynu dopuścił się w ciągu pięciu lat po odbyciu kary 11 lat i 2 miesięcy pozbawienia wolności będąc skazany za umyślne przestępstwo podobne -

- to jest o czyn z art. 278 § 1 kk, a w stosunku do A. Ł. (1) o czyn z art. 278 § 1 kk w zw. z art. 64 § 1 kk,

VII. w dniu 16 marca 2010 r. w miejscowości Z., gm. Z. działając wspólnie i w porozumieniu z nieletnim zabrali z otwartego garażu w celu przywłaszczenia cztery kompletne koła z aluminiowymi felgami z logo (...) o wartości 1.000 zł na szkodę L. G., przy czym A. Ł. (1) zarzucanego mu czynu dopuścił się w ciągu pięciu lat po odbyciu kary 11 lat i 2 miesięcy pozbawienia wolności będąc skazany za umyślne przestępstwo podobne -

- to jest o czyn z art. 278 § 1 kk, a w stosunku do A. Ł. (1) o czyn z art. 278 § 1 kk w zw. z art. 64 § 1 kk,

oraz **K. B. (1), Ł. W. i T. J.** zostali oskarżeni o to, że:

VIII. w dniu 7 marca 2010 r. w miejscowości D., gm. Z. działając wspólnie i w porozumieniu z nieletnim z otwartego zbiornika paliwa samochodu ciężarowego m-ki (...) nr rej. (...) usiłowali zabrać w celu przywłaszczenia olej napędowy o wartości nie mniejszej niż 250 zł na szkodę M. P., jednakże zamierzonego celu nie osiągnęli z powodu interwencji osób postronnych -

- to jest o czyn z art. 13 § 1 kk w zw. z art. 278 § 1 kk,

i ponadto:

9. M. W. (3), został oskarżony o to, że:

IX. w dniu 7 marca 2010 r. w miejscowości C., gm. P. w celu użycia za autentyczną podrobił umowę kupna- sprzedaży samochodu m-ki (...) nr rej. (...), w ten sposób, iż sporządził ją podpisując się za R. Z. jako kupującego

- to jest o czyn z art. 270 § 1 kk;

Wyrokiem z dnia 30 stycznia 2014 r. Sąd Rejonowy w Siedlcach:

I. oskarżonego **M. W. (1)** uniewinnił od dokonania zarzucanego mu czynu w pkt. I a/o;

II. oskarżonego **K. B. (1)** uniewinnił od dokonania zarzucanych mu czynów w pkt. II, III, IV, V i VII a/o;

III. oskarżonego **Ł. W.** uniewinnił od dokonania zarzucanych mu czynów w pkt. II, III, IV, V i VII a/o;

IV. oskarżonego **R. W.** uniewinnił od dokonania zarzucanego mu czynu w pkt. II a/o;

V. oskarżonego **K. S.** uniewinnił od dokonania zarzucanego mu czynu w pkt. III a/o;

VI. oskarżonego **T. J.** uniewinnił od dokonania zarzucanych mu czynów w pkt. III, IV, V i VII a/o;

VII. oskarżonego **A. Ł. (1)** uniewinnił od dokonania zarzucanych mu czynów w pkt. III, IV, V i VII a/o;

VIII. oskarżonego **D. K.** uniewinnił od dokonania zarzucanych mu czynów w pkt. IV, V i VII a/o;

IX. oskarżonego **M. W. (3)** uznał za winnego dokonania zarzucanego mu czynu w pkt. IX a/o, wyczerpującego dyspozycję art. 270 § 1 kk i za to na podstawie art. 270 § 1 kk skazał go na karę grzywny w rozmiarze 150 (stu pięćdziesięciu stawek dziennych na podstawie art. 33 § 3 kk ustalając wysokość jednej stawki na kwotę 10,00 (dziesięć) złotych każda z nich;

X. w odniesieniu do czynów z pkt. VI i VIII a/o, przyjął, że stanowią one wykroczenia z art. 119 § 1 kw oraz z art. 119 § 1 i 2 kw i w tym zakresie na podstawie art. 17 § 1 pkt 6 kpk w zw. z art. 45 § 1 kw postępowanie umorzył;

XI. na podstawie art. 44 § 2 kk orzekł przepadek dowodów rzeczowych w postaci: radiotelefonu marki (...) - wymienionego w wykazie dowodów rzeczowych K.w S. nr (...) póź. 1, a przechowywanego w magazynie dowodów rzeczowych K. S., umowy kupna sprzedaży pojazdu marki (...) o nr rej. (...) zawartej w dn. 07.03.2010 roku pomiędzy M. W. (3) zam. (...), gm. P., a R. Z. zam. (...)wymienionej w wykazie dowodów rzeczowych K.w S. nr (...) póź. 3, a przechowywaną w aktach sprawy, pompy ręcznej do paliwa z korbką w obudowie koloru czerwonego, plastikowy zbiornik koloru białego wypełniony w całości cieczą koloru żółtego zakręcony czarną zakrętką, plastikowy zbiornik koloru czerwonego wypełniony w całości cieczą koloru żółtego zakręcony białą zakrętką, plastikowy zbiornik koloru czarnego bez zawartości zakręcony czarną zakrętką, plastikowy zbiornik koloru niebieskiego bez zawartości zakręcony niebieską zakrętką, plastikowy zbiornik koloru czarnego bez zawartości zakręcony czerwoną zakrętką, plastikowy zbiornik koloru niebieskiego bez zawartości zakręcony czerwoną zakrętką, plastikowy zbiornik koloru czarnego bez zawartości zakręcony niebieską zakrętką - wymienionych w wykazie dowodów rzeczowych Komendy Miejskiej Policji w S. nr (...), a przechowywanych na parkingu depozytowym K. w S. przy ul. (...);

XII. na podstawie art. 230 § 2 kpk zwrócił osobie uprawnionej to jest M. W. (3) wobec stwierdzenia jej zbędności do postępowania karnego dowód rzeczowy w postaci: umowy kupna sprzedaży pojazdu marki(...) o nr rej. (...) zawartej pomiędzy E. J. zam. B. ul. (...), a M. W. (3) zam. (...), gm. P., wymienionej w wykazie dowodów rzeczowych K.w S. nr(...), a przechowywaną w aktach sprawy;

XIII. zasądził od Skarbu Państwa na rzecz: Zespołu Adwokackiego w S. kwotę 929,88 zł (dziewięćset dwadzieścia dziewięć złotych osiemdziesiąt osiem groszy), w tym kwotę 173,88 (sto siedemdziesiąt trzy złote osiemdziesiąt osiem groszy) tytułem podatku od towarów i usług, tytułem kosztów obrony z urzędu oskarżonego R. W., pełnioną przez adw. S. Z.;

XIV. zasądził od Skarbu Państwa na rzecz: Kancelarii Adwokackiej w S. kwotę 929,88 zł (dziewięćset dwadzieścia dziewięć złotych osiemdziesiąt osiem groszy), w tym kwotę 173,88 (sto siedemdziesiąt trzy złote osiemdziesiąt osiem groszy) tytułem podatku od towarów i usług, tytułem kosztów obrony z urzędu oskarżonego A. Ł. (1), pełnionej przez adw. A. M.;

XV. zasądził od Skarbu Państwa na rzecz: Kancelarii Adwokackiej w S. kwotę 929,88 zł (dziewięćset dwadzieścia dziewięć złotych osiemdziesiąt osiem groszy), w tym kwotę 173,88 (sto siedemdziesiąt trzy złote osiemdziesiąt osiem groszy) tytułem podatku od towarów i usług, tytułem kosztów obrony z urzędu oskarżonego Ł. W., pełnionej przez adw. M. W. (2);

XVI. zwolnił oskarżonego M. W. (3) od ponoszenia kosztów sądowych w jego części;

XVII. pozostałymi kosztami sądowymi obciążył Skarb Państwa.

Apelację od powyższego wniósł prokurator zaskarżając wyrok w części na niekorzyść oskarżonych M. W. (1) odnośnie czynu opisanego w pkt I a/o, K. B. (1) odnośnie czynów opisanych w pkt II, III, IV, V i VII a/o, Ł. W. odnośnie czynów opisanych w pkt II, III, IV, V i VII a/o, R. W. odnośnie czynu opisanego w pkt II a/o, K. S. odnośnie czynu opisanego w pkt III a/o, T. J. odnośnie czynów opisanych w pkt III, IV, V i VII a/o, A. Ł. (1) odnośnie czynów opisanych w pkt III, IV, V i VII a/o oraz D. K. odnośnie czynów opisanych w pkt IV, V i VII a/o. Powołując się na art. 427 § 1 i 2 kpk oraz art. 438 pkt 2 kpk orzeczeniu zarzucił obrazę przepisów postępowania, a mianowicie art. 4, 7 i 410 kpk, która miała wpływ na treść wyroku i polegała na arbitralnej ocenie materiału dowodowego a mianowicie na nie

daniu wiary obszernym i pełnym szczegółów wyjaśnieniom oskarżonych Ł. i R. W. złożonych w toku postępowania przygotowawczego oraz częściowo zeznaniom jakie złożył wysłuchany w tej sprawie nieletni A. C., gdzie pomawiali oni pozostałych oskarżonych o udział w przestępstwach, co do popełnienia których nie przyznali się oni, w sytuacji, gdy prawidłowa ocena tychże wyjaśnień i zeznań nieletniego przemawiają za obdarzeniem ich wiarą.

Powołując się na powyższe skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego orzeczenia we wskazanym powyższej zakresie i przekazanie sprawy Sądowi Rejonowemu w Siedlcach do ponownego rozpoznania.

Na rozprawie odwoławczej prokurator poparł apelację i wnioski w niej zawarty a nadto co do czynu VI i VIII wskazał na bezzwzględną przyczynę odwoławczą z art. 404 kpk. Natomiast obrońcy M. W. (1), Ł. W., R. W., A. Ł. (1) i T. J., jak również oskarżeni M. W. (1), K. B. (1), Ł. W. i R. W. wnieśli o nieuwzględnienie apelacji i utrzymanie zaskarżonego wyroku w mocy.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Wniesiona w sprawie apelacja oraz stanowisko prokuratora wyrażone na rozprawie odwoławczej są bezzasadne w stopniu oczywistym i nie mogły spotkać się z akceptacją sądu odwoławczego.

W pierwszej kolejności rozważenia wymaga wywiedziony na rozprawie odwoławczej zarzut naruszenia art. 440 kpk w kategoriach bezzwzględnej przesłanki odwoławczej. Przepis ten znajduje zastosowanie jeżeli zaskarżone orzeczenie lub zawarte w nim rozstrzygnięcie jest rażąco niesprawiedliwe, a zatem dotknięte uchybieniami mieszczącymi się w każdej z tzw. względnych przyczyn odwoławczych, o ile ich waga i charakter jest taki, że czyni to orzeczenie niesprawiedliwym i to w stopniu rażącym (zob. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 28 kwietnia 2010 r., II KK 47/10, OSNwSK 2010/1/918), przy czym stosowanie art. 440 kpk możliwe jest niezależnie od granic zaskarżenia i podniesionych zarzutów. Sąd Okręgowy takiego uchybienia nie dostrzega w zakresie umorzenia postępowania dotyczącego czynów opisanych w pkt VI i VIII. Zdaniem prokuratora owa rażąca niesprawiedliwość miałaby przejawiać się w fakcie, że czyny opisane w pkt II a/o i w pkt VIII a/o winny być połączone węzłem art. 12 kk jako jeden czyn ciągły, co pozwalałoby uznać, że suma strat przekroczyłaby kwotę 420 zł, a tym samym niemożliwe byłoby przyjęcie, że czyn VIII jest odrębnym czynem stanowiącym wykroczenie i umorzenie go z uwagi na przedawnienie karalności. Taka jednak konstrukcja jest niemożliwa do przyjęcia, z uwagi na fakt, że nie został spełniony warunek do zastosowania art. 12 kk, a mianowicie działania z góry powziętym zamiarem. Mając na uwadze, iż ugruntowane poglądy doktryny i orzecznictwa wykluczają, aby można uznać „ogólny zamiar popełnienia przestępstw” jako działanie z góry powziętym zamiarem, przyjęcie należało, na gruncie realiów przedmiotowej sprawy, iż ustalić można by co najwyżej zamiar odnawialny, a więc nie spełniający wyżej wskazanego warunku, umożliwiającego zastosowanie konstrukcji przewidzianej w art. 12 kk. Taka konstatacja wynika wprost z wyjaśnień Ł. W. (k. 185), które prokurator uznaje za prawdziwe: „Po odjechaniu W. który z chłopaków chyba A. C. zaproponował, aby jeszcze raz pojechać do D. i jeszcze raz spuścić taką samą ilość paliwa (...), wszyscy nabrali chęci (...)”. Z tych samych powodów nie sposób się zgodzić, że czyn opisany w pkt VI a/o należałoby objąć klamrą art. 12 kk. Należy przy tym zaznaczyć, że również sam prokurator w zakresie zarzutu z art. 440 kpk zdaje się być nieprzekonany co do jego słuszności, skoro podnosi go jedynie w odniesieniu czynów z pkt VI i VIII, w zakresie których brak jest środka odwoławczego. Przeciwnie chcąc połączyć je w ramach czynu ciągłego, zarzut z art. 440 kpk powinien dotyczyć również pozostałych przestępstw, które należałoby wedle prokuratora połączyć z dwoma wykroczeniami z pkt VI i VIII. Tymczasem w tej części, która, co należy wyraźnie podkreślić, jest jednocześnie zaskarżoną częścią orzeczenia, prokurator nie dostrzega naruszenia art. 440 kpk, w konsekwencji nieprzyjęcia konstrukcji z art. 12 kk. Sąd Okręgowy nie dopatrując się żadnych uchybień opisanych w treści art. 438 kpk, skutkujących uznaniem rażącej niesprawiedliwości wyroku uznał ten zarzut jako pozorny, wywiedziony jedynie w celu próby zdyskredytowania orzeczenia w niezaskarżonej przez Prokuratora Rejonowego części.

Należy w tym miejscu podkreślić, że Sąd Okręgowy miał dużą trudność w ustaleniu jaki jest zakres zaskarżenia wyroku. Powyższe wynikało ze wskazania go w sposób wysoce niestaranny, gdzie zdarzały się pomyłki w zakresie oznaczeń czynów. Przykładem tego może być oznaczenie zakresu zaskarżenia odnośnie A. Ł. (1) co do których sąd odwoławczy

był przekonany, że chodzi o czyn z pkt V, zaś zapis po spacji (...) stanowi jedynie omyłkę pisarską (powinno być tylko (...)), natomiast Prokurator Okręgowy sugerował, że można to zinterpretować zarówno, że jest to pkt V jak i VI. Należy zatem podkreślić, że tak istotny dokument jakim jest apelacja fachowego podmiotu powinien być napisany starannie i nie zawierać tak istotnych usterek, które czynią wątpliwym zakres zaskarżenia kwestionowanego orzeczenia, dając podstawy do spekulacji w tym zakresie.

Przechodząc do zarzutów zawartych w apelacji należy podnieść, iż w ocenie Sądu Okręgowego zasadność ocen i wniosków wyprowadzonych przez Sąd I instancji z okoliczności ujawnionych w toku przewodu sądowego, odpowiada zasadom logicznego rozumowania i zasadom doświadczenia życiowego. Fakt ten nie pozwala zatem przyjąć, iż w niniejszej sprawie Sąd przekroczył granice swobodnej oceny dowodów, a tym samym, dopuścił się błędu w ustaleniach faktycznych, mogącego mieć wpływ na treść wydanego orzeczenia.

Sąd Najwyższy wielokrotnie wypowiadał się w przedmiocie zarzutu, co do błędu w ustaleniach faktycznych wskazując, że zarzut ten czyni zasadnym „nie sama odmienna ocena materiału dowodowego przez skarżącego, lecz wykazanie, jakich konkretnych uchybień w świetle wskazań wiedzy i doświadczenia życiowego dopuścił się sąd w dokonanej ocenie materiału dowodowego (por. wyrok SN z dnia 22 stycznia 1975r., I KR 197/74, OSNKW 5/1975, poz. 58). W realiach niniejszej sprawy należy zauważyć, że apelacja została złożona przez podmiot fachowy – prokuratora, na niekorzyść oskarżonych, w konsekwencji zatem może być badana jedynie w zakresie zarzutów i argumentów w niej wskazanych. Tymczasem złożony środek odwoławczy, mimo wydawałoby się jego obszerności (3,5 strony uzasadnienia), przez ponad 2,5 strony przytacza treść wyroku jaki zapadł w Sądzie Rejonowym, zaś argumentację mającą uzasadniać treść zarzutów apelacyjnych sprowadza do kilku niepopartych głębszą analizą stwierdzeń mieszczących się na ¾ strony. W ocenie Sądu Okręgowego w Siedlcach, twierdzenia podnoszone przez prokuratora w pisemnej apelacji nie znajdują potwierdzenia w aktach sprawy, a stanowią tylko polemikę z oceną dowodów poczynioną przez Sąd Rejonowy.

Na początku należy podkreślić, iż mimo że akta niniejszej sprawy, w której aktem oskarżenia zarzucono 9 oskarżonym IX czynów popełnionych w różnych konfiguracjach osobowych zawierają aż 8 tomów, dowodów na słuszność oskarżenia można by dopatrywać się jedynie w jednokrotnie złożonych w toku postępowania przygotowawczego wyjaśnieniach Ł. W. i R. W. oraz A. C.. Pomimo bowiem przeprowadzenia zarówno opinii z badań osmologicznych (k. 545-558), daktyloskopijnych (k. 616-617), jak i badań genetycznych (k. 648-652) żadna z nich nie pozwala wnioskować choćby w minimalnym stopniu o sprawstwie oskarżonych.

Odnosząc się w pierwszej kolejności do wyjaśnień złożonych przez braci R. W. i Ł. W. w toku postępowania przygotowawczego należy z całą stanowczością stwierdzić, że w przeważającym zakresie nie stanowią one dowodu w sprawie. Nie może budzić wątpliwości, że naczelną zasadą postępowania dowodowego jest reguła, w myśl której podstawą ocen sądu może być tylko taki materiał dowodowy, który został zgromadzony i wprowadzony do procesu w sposób zgodny z zasadami procedury karnej - z zasadami postępowania dowodowego. Jedną zaś z zasad tego postępowania jest zakaz (art. 171 § 7 kpk) opierania się na dowodach uzyskanych w warunkach sprzecznych z treścią art. 171 § 1 i 4 kpk. Z drugiej strony nie można pominąć tego, że świadkowie, czy podejrzani starają się niejednokrotnie na rozprawie odwołać swoje "niewygodne" dla oskarżonych relacje z postępowania przygotowawczego stawiając zarzut, iż zostały one złożone w warunkach wyłączających swobodę wypowiedzi w wyniku niewłaściwej postawy przesłuchującego. Dlatego też problematyka swobody wypowiedzi osoby przesłuchiwanej wymaga wszechstronnej, wnikliwej, wręcz drobiazgowej, analizy i musi ona poprzedzać ocenę prawdziwości tej relacji. Sąd Najwyższy, jak też sądy powszechne, wielokrotnie w swoich ogólnie dostępnych orzeczeniach podkreślały, iż przed przystąpieniem do oceny wiarygodności takiego dowodu należy rozstrzygnąć kwestię jego dopuszczalności. Gdyby bowiem okazało się, że zeznania (wyjaśnienia) wymuszono, zbędna byłaby ocena ich wiarygodności, ponieważ dowód taki podlegałby prawnej dyskwalifikacji, a w konsekwencji ustalenie, czy wypowiedź była prawdziwa byłoby bez znaczenia.

Przypomnieć również należy, że każdy protokół powinien odzwierciedlać rzeczywisty przebieg protokołowanej czynności, stąd też przepis art. 148 § 2 kpk przewiduje wymóg, aby m.in. wyjaśnienia czy zeznania osób przesłuchiowanych były wciągane do protokołu z możliwą dokładnością, i to w miarę możliwości z zachowaniem

formy językowej stosowanej przez wyjaśniającego (zeczającego, oświadczającego). Ma to bowiem istotne znaczenie dla kontroli rzetelności przeprowadzonej czynności przesłuchania. Tymczasem w okolicznościach niniejszej sprawy, jak słusznie spostrzegł Sąd Rejonowy w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku porównanie wyjaśnień R. W. z k. 167 od słów „Z W. (...)” do słów „(...) odbiór paliwa” na k. 168 z wyjaśnieniami Ł. W. na k. 183 od słów „Z W. (...)” do słów „(...) po odbiór paliwa” na k. 185 daje solidne podstawy do twierdzenia, że ich treść została po prostu przekopiowana z jednego protokołu do drugiego. Za takim wnioskiem przemawia zarówno identyczna konstrukcja wypowiedzi, szyk zdań, słownictwo, jak i wtrącenia przywoływane dokładnie w tych samych momentach. Szczególnym dowodem na to jest pomyłka w zakresie imion, zawarta na k. 184 z której jasno wynika, że rzekomo składający wyjaśnienia Ł. W. wskazuje w nich „Przed rozejściem się do domów umówiliśmy się na godzinę 18 : 00 z chłopakami tj. A. C., K. B. (1) i moim bratem Ł. W. na włamanie”, następnie imię Ł. odręcznie zostało zastąpione przez przesłuchującego imieniem R..

Nie sposób przy tym uznać argumentacji, że zadawanie osobom przesłuchiwanym tych samych pytań powoduje że dwie różne osoby, nawet będące braćmi, odpowiadają na nie w tak identyczny sposób. Ponadto należy zauważyć, że zgodnie z art. 171 § 1 kpk osobie przesłuchiwanej należy w pierwszej kolejności umożliwić swobodne wypowiedzenie się. Trudno sobie zatem wyobrazić, że właśnie te spontaniczne wypowiedzi, wówczas podejrzanych, zostały identycznie przez nich sformułowane. Przecież przesłuchujący nie mógł im zadawać pytań dotyczących konkretnych zdań, byłyby to bowiem pytania sugerujące odpowiedź, a co za tym idzie byłoby sprzeczne z treścią art. 171 kpk. Kolejność przesłuchań braci W. wynikająca z porównania dat sporządzania protokołów, jak również pomyłka w zakresie imienia, o której była mowa wyżej wskazuje, iż pierwotne wyjaśnienia pochodziły od R. W.. Jednakże zdaniem Sądu Okręgowego ich przekopiowanie do protokołu wyjaśnień Ł. W. nakazuje z dużą ostrożnością a wręcz podejrzliwością podchodzić do rzetelności obydwu protokołów w tej części, a co za tym idzie do zachowania gwarancji procesowych wynikających z treści art. 171 kpk. Zagadnienie to ma szczególne znaczenie wobec ograniczonej jawności wewnętrznej i kontradiktoryjności postępowania w stadium postępowania przygotowawczego. Tym bardziej zatem organy prowadzące postępowanie winny dochować wszelkich standardów procesowych. W okolicznościach niniejszej sprawy natomiast wyjaśnienia tej treści zostały złożone przez obydwu oskarżonych jedynie raz i tylko w postępowaniu przygotowawczym, na etapie postępowania sądowego starali się bowiem zaprzeczać ich treści powołując się na postawę przesłuchującego policjanta. W tym stanie rzeczy Sąd Okręgowy uznał, że w w/w relacje Ł. W. oraz R. W., w częściach gdzie niewątpliwie zostały przekopiowane z jednego protokołu do drugiego nie mogą służyć za podstawę ustaleń faktycznych, a zatem ocena ich w kategoriach prawdziwości bądź nieprawdziwości jest bezprzedmiotowa.

Wobec powyższego należy podkreślić, że nie zasługują na wiarę zeznania funkcjonariusza policji dokonującego przesłuchań braci W. - S. C. w zakresie w jakim twierdził, iż „zbieżność w składanych zeznaniach może wynikać ze schematycznego przygotowania pytań do przesłuchania. Nie ma natomiast takiej możliwości, by przepisywać zeznania czy wyjaśnienia z jednego protokołu do drugiego (k. 974)”. Stoi to bowiem w oczywistej sprzeczności z wyżej przytoczonymi argumentami, a przy tym jest po prostu naiwną próbą wytłumaczenia własnych uchybień.

Nie sposób przy tym zaaprobować argumentacji, że wnioskowanie Sądu Rejonowego dotyczące analogicznej treści protokołów jest zbyt daleko idące z uwagi na fakt, że Sąd ten nie zdecydował się na przesłanie prokuraturze zawiadomienia o popełnieniu przestępstwa z art. 231 § 1 kk w celu przeprowadzenia postępowania przygotowawczego. Należy zauważyć, że okoliczności te rozgrywały się na sali sądowej podczas rozprawy, na której obecny był prokurator, a zatem organ ustawowo powołany do czuwania nad ściganiem przestępstw. Wobec obowiązującej w polskim procesie karnym zasady legalizmu, zgodnie z którą organ ścigania obowiązany jest do podjęcia z urzędu, z własnej inicjatywy, odpowiednich czynności w sprawach ściganych z urzędu, jeżeli istnieje uzasadnione podejrzenie popełnienia przestępstwa (art. 9 § 1 kpk) zbędne jest nakładanie na sąd dodatkowego obowiązku stanowiącego impuls dla prokuratora do działania, który będąc obserwatorem i uczestnikiem postępowania sądowego jest władny samodzielnie podejmować stosowne czynności. Co więcej, czynienie na tej podstawie zarzutu apelacyjnego jest w realiach niniejszej sprawy niestosowne.

Podsumowując powyższe rozważania wskazać należy, że podlegać ocenie w zakresie wiarygodności mogą jedynie wyjaśnienia R. W. i Ł. W. przed słowami „Z W. (...)” i po słowach „ (...) po odbiór paliwa.”

Dokonując ich analizy podnieść wypada, że w zakresie depozycji złożonych przez R. W. dotyczą one czynu, co do którego nastąpiło umorzenie postępowania z uwagi na przedawnienie karności, a zatem rozstrzygnię o ich wiarygodności jest bezprzedmiotowe. Natomiast w zakresie wyjaśnień Ł. W. wskazać należy, że nie znajdują one oparcia w pozostałym materiale dowodowym, w szczególności z protokołu przesłuchania nieletniego A. C. nie wynika, aby brał on udział w kradzieżach, które relacjonuje Ł. W.. Stanowczo stwierdził on bowiem, że wziął udział w kradzieży w D., „gdzie o mały włos złapano nas” (k. 122). Znamienne jest przy tym, że świadek ten zdarzenia w D. nie dzieli na dwa etapy, jak to wynikało z protokołów przesłuchań braci W.. Jednocześnie dalsza część jego relacji zawiera jedynie ogólne stwierdzenie, iż nie brał udział w żadnych kradzieżach, a wie, że wszystkich włamań dokonali bracia W.. Takie stwierdzenie należy rozpatrywać jedynie w kategoriach gołosłownego pomówienia z charakterystycznym elementem przerzucenia wszelkich podejrzeń na inne osoby, co samo w sobie wyklucza możliwość czynienia na tej podstawie ustaleń faktycznych. Znamienne jest przy tym, że chwiejność relacji tego świadka ujawniła się już podczas pierwszego przesłuchania, gdzie pierwotnie nie przyznał się do stawianego mu zarzutu i odmówił składania wyjaśnień, później zaś zmienił zdanie.

Nie sposób zgodzić się ze skarżącym w zakresie sugestii, że wynik postępowania byłby inny gdyby w stosunku do barci W. oraz A. C. zastosowano środki izolacyjne, co uniemożliwiłoby kontakt z innymi uczestnikami postępowania. Powyższe budzi zdziwienie w szczególności, że sam prokurator na żadnym etapie postępowania nie widział przesłanek do stosowania tymczasowego aresztowania wobec któregośkolwiek z oskarżonych, skoro nie wystąpił ze stosownym wnioskiem. Co więcej należy spostrzec, czego zdaje się nie widzieć skarżący, że A. C. ma status świadka w niniejszym postępowaniu, trudno zatem uznać na czym miałyby polegać odizolowanie go od pozostałych uczestników.

Kontynuując rozważania w zakresie wiarygodności wyżej określonej części wyjaśnień Ł. W. złożonych w postępowaniu przygotowawczym wskazać należy, że nie sposób dać im wiary również z tego powodu, że opisywane przez niego zdarzenia z udziałem A. C. miały mieć miejsce w dniu 16 marca 2010 r., co stoi w oczywistej sprzeczności z treścią zaświadczenia z (...) Ośrodka (...) w J. z którego wynika w sposób niezbity, iż A. C. od dnia 15 marca 2010r. przebywał w w/w ośrodku. Wyjaśnienia te nie mają również charakteru stabilności, skoro zostały odwołane na etapie postępowania sądowego. Oczywiście należy mieć na uwadze, że niejednokrotnie zdarza się oskarżonym na rozprawie odwołać swoje "niewygodne" dla nich czy współoskarżonych relacje z postępowania przygotowawczego, należy jednak stwierdzić, że niniejsza sprawa ma charakter szczególny z tego powodu, że mimo obszerności materiału dowodowego depozycje te nie znajdują potwierdzenia w żadnych innych dowodach.

Zasadnie przy tym Sąd Rejonowy zwrócił uwagę, że zarówno Ł. W. jak i jego brat R. W. składając wyjaśnienia w postępowaniu przygotowawczym ujawnili swój interes prawny („W przypadku dogadania się” k. 168v, 199) składając wnioski w trybie art. 335 kpk. Zatem i z tego powodu złożone wyjaśnienia mające charakter pomówień należało ocenić z dużą dozą krytycyzmu.

Końcowo stwierdzić należy, że Ł. W. w innym postępowaniu Ds. 511/10 nadzorowanym przez Prokuraturę Rejonową w Ł. pomawiał już inne osoby – również oskarżone w niniejszym postępowaniu po popełnieniu przestępstw kradzieży, następnie jednak odwoływał swoje wyjaśnienia, ostatecznie zaś postępowanie to zakończyło się umorzeniem z uwagi na to, że podejrzani nie popełnili przestępstw. Powyższe również dowodzi słuszności wniosków Sądu meriti w zakresie odmowy wiarygodności wyjaśnieniom Ł. W. złożonym na etapie postępowania przygotowawczego.

Jedynym wiarygodnym dowodem mogącym pośrednio wskazywać na sprawstwo oskarżonych (ale nie wiadomo których) jest fakt rozpoznania K. B. (1) przez świadków P. P. oraz K. G.. Jednakże dotyczyło to czynu, co do którego postępowanie zostało umorzone.

Wobec powyższego stwierdzić należy, że brak jest jakichkolwiek dowodów przemawiających za winą oskarżonych. W szczególności nie sposób ustalić jej na podstawie zeznań S. M. dotyczącej informacji, którą rzekomo miał mu przekazać M. W. (1) podczas rozmowy telefonicznej, że dokonali tego chłopaki z S. z ulicy (...). Wnioskowanie z tego dowodu o sprawstwie oskarżonych jest zbyt daleko idące w szczególności, że słowa te padły również tylko w kontekście czynu umorzono z uwagi na przedawnienie karności.

Podsumowując powyższe rozważania stwierdzić należy, że Sąd I instancji w prawidłowy sposób zebrał i ocenił dowody oraz okoliczności ujawnione w toku postępowania, a na ich podstawie poczynił prawidłowe ustalenia faktyczne. Nie budzi także wątpliwości, że postępowanie w przedmiotowej sprawie zostało przeprowadzone starannie, a ocena materiału dowodowego dokonana przez Sąd I instancji jest dokładna, nie wykazuje błędów logicznych i nie wykracza poza ramy swobodnej oceny dowodów chronionej przepisem art. 7 kpk. Ponadto uzasadnienie zaskarżonego wyroku odpowiada wymogom art. 424 kpk i pozwala na kontrolę odwoławczą prawidłowości rozstrzygnięcia. W tej sytuacji za bezpodstawne uznać należało podniesione w apelacji zarzuty obrazy przepisów prawa karnego procesowego. Nie znajdują one akceptacji w obowiązujących przepisach procedury karnej, a stanowią wyłącznie przejaw niezadowolenia z powodu wydania merytorycznego rozstrzygnięcia, z którego treścią oskarżyciel nie zgadza się. W tej sytuacji zarzut błędu w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę wyroku, a także obrazy art. 4, 7 i 410 kpk jest chybiony.

O wynagrodzeniu adwokatów za obronę sprawowaną z urzędu w postępowaniu odwoławczym Sąd Okręgowy orzekł na podstawie § 14 ust. 2 pkt 4 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu, podwyższając należną kwotę stosownie do § 2 ust 3 w/w rozporządzenia o należną stawkę podatku od towarów i usług.

O kosztach sądowych Sąd orzekł na podstawie art. 636 § 1 kpk.

Mając powyższe okoliczności na względzie Sąd odwoławczy na podstawie art. 437 § 1 kpk i art. 456 kpk orzekł, jak w wyroku.